

FOLKFÖRSÖRJNINGSMINISTERIET

Helsingfors,
den 11 oktober 1939.
Cirkulär N:o 6.

Till Folkförsörjningsnämnderna.

Undantag beträffande sockerkupongernas giltighetstid.

Enligt statsrådets beslut av den 3 oktober 1939 ha distriktsbyråerna för folkförsörjningen rätt att i undantagsfall tillåta sockerförsäljning även emot sådana kuponger, vilka icke ännu gälla eller ej mera äro i kraft. För erhållande av dylik sär rättighet bör folkförsörjningsnämnden i den kommun, där en dylik önskas, inkomma med ansökan. Vid handläggningen av dessa ansökningar böra distriktsbyråerna iakttaga försiktighet och bevilja sådana endast i tvingande fall och åt personer, vilka verkligen ha stora svårigheter att besöka försäljningsstället under varje två veckors distribueringsperiod. Sådana fall som till exempel långvariga ishinder, bosättning på en avlägsen holme eller på så avsides belägen ort, att vägen till närmaste försäljningsställe är flere tiotal kilometer o. s. v. kunna då ifrågakomma. Sär rättighet får beviljas blott på viss tid, då det är fråga om ett tillfälligt hinder, och endast åt de matlag, vilka ha ett dylikt.

I detta sammanhang tillkännagives att folkförsörjningsministeriet har beviljat åt personer, vilka tillhöra sjöfartsstyrelsens sjömätningsexpeditioner rätt att köpa socker ej allenast mot de kuponger, vilka gälla under distributionsperioden, utan även mot redan gamla dylika eller mot en kommande distribueringsperiods kuponger. Denna sär rättighet är beviljad, emedan sjömätningsexpeditionerna pläga vara på flere veckors resor och följaktligen ej ha tillfälle att köpa socker varje distributionsperiod. I praktiken har detta ordnats på så sätt att ett tillståndsbrev, i vilket antecknas de till expeditionen hörande personernas köpkortsnummer, gives åt expeditionens chef, som äger att taga hand

om de i tillståndsbrevet omnämnda köpkorten. Vid inköp av socker mot dessa kort bör expeditionens chef besöka folkförsörjningsnämndens byrå på den ort, varest sockret köpes och där förete tillståndsbrevet och köpkorten. Folkförsörjningsnämndens byrå bör då avskilja så många kuponger, som motsvara den sockermängd köpet kommer att omfatta, varefter innehavaren av tillståndsbrevet bör få ett skriftligt köpintyg.

Sjukvårdares köpkort.

Hos folkförsörjningsministeriet ha förfrågningar gjorts, huruvida köpkort böra givas även åt de sjukvårdare, vilka trots att de ej bo på sjukhusen dock där intaga sina måltider.

Folkförsörjningsnämnderna ha instruerats att i dylika fall förfara på så sätt, att åt ifrågavarande sjukvårdare gives köpkort, om de hemma hos sig ha eget hushåll. Kort får dock ej utges i sådana ofta förekommande fall, då sjukvårdare från sjukhuset månatligen får socker.

Självklart är att sjukvårdare, vilka både bo och dagligen intaga sina måltider på sjukhuset, icke kunna få köpkort.

Köpkort åt kapitulanterna vid armén.

Tidigare ha de personer, vilka tjänstgöra som kapitulanter vid armén, varit berättigade att för sin familjs behov från arméns förråd köpa bland annat socker. På grund av en överenskommelse med försvarsväsendet har denna rättighet indragits. Följaktligen böra dylika matlag nu erhålla köpkort.

Till och med i fall en kapitulant hemma hos sig regelbundet själv förtär enbart kaffe, bör även han få köpkort.

Kupongers avskiljande från köpkort.

Om något matlag har socker, vilket är beslag underkastat, det vill säga allt det socker, som återstår, sedan från matlagets förråd borträknats två kilogram per person, bör från ett dylikt matlags köpkort avskiljas kuponger, vilka motsvara den beslag underkastade sockermängden. Matlagets huvudman äger att bestämma från vilket av matlagets köpkort kupongerna skola avskiljas. Varje kupong motsvarar ett halvt kilo. Om en sockermängd icke är delbar i jämna halvkilon, utan är t. ex. 2.350 gr, avrundas talet nedåt. Detta fall förutsätter avskiljandet av 4 kuponger, och den två kilo överskjutande mängden av 350 gr tages icke i betraktande.

Om ett matlag har större sockerförråd än köpkorten förutsätta, få medlemmarna i matlaget likväl köpkort. Från korten avskiljas då alla åtta A-kupongerna, motsvarande fyra kilo. I matlagets anmälningsblankett antecknas, att ur matlagets förråd har till konsumtion under 16 veckor överlåtits 4 kilo för var och en av matlagets medlemmar. Alla de matlag, vilka ännu därefter ha förråd, antecknas, ävenså huru stort matlagets sockerförråd efter 16 veckor bör vara. Då socker efter åtta distributionsperioder, eller således efter sexton veckor eventuellt kommer att försälgas emot B kuponger, kallas dessa matlags huvudmän till folkförsörjningsnämnden, varvid de böra medtaga sina kort. Från korten avskiljas då, i fall matlagets sockerförråd räcker till, alla B kupongerna, eller i fall ett så stort förråd, som motsvarar alla kupongerna, ej finnes, det antal kuponger som förrådet förutsätter, varefter i matlagets anmälningsblankett antecknas huru mycket av förrådet avståtts till konsumtion.

Klubbar, kiosker o. a. d.

Av folkförsörjningsministeriet ha instruktioner begärts beträffande sådana fall, då köptillstånd ansökas för klubbar, matserveringar, föreningar o. a. d. inrättningar, vilkas förekomst ej är känd eller om vilkas sockerbehov upplysningar saknas.

I dylika fall bör köptillstånd ej utgivas, förrän sökandens verkliga sockerbehov har konstaterats.

Härvidlag kan eventuellt polis-inrättning giva upplysningar, varjämte intyg av kända och trovärdiga personer kunna beaktas. Huvudsaken är att folkförsörjningsnämnden före givandet av

tillståndsbeviset på något sätt blir övertygad om sökandens förekomst och sockerbehov.

I sådana fall då det är fråga om en förening eller dyl., som då och då sammankommer till möten, vid vilka t. ex. kaffe förtäres, bör köptillstånd förvägras, emedan sockerbehovet i detta fall bör anses vara av tillfällig natur.

Tobaksindustrins sockerbehov.

Folkförsörjningsministeriet har förkastat en ansökan om rätt att köpa socker för tobaksindustrins behov. Folkförsörjningsnämnderna böra handla enligt detta beslut och följaktligen icke giva tillstånd till sockerinköp i samband med tillverkningen av tobaksprodukter.

Blanketterna för köptillstånd.

Blanketter för köptillstånd hava redan sänts till alla kommuner. Vid givandet av ett dylikt tillstånd åt någon firma eller inrättning bör blanketten utskrivas i dubbla exemplar. Avskriften stannar hos folkförsörjningsnämnden och bör noga förvaras, emedan det på grund av dessa avskrifter föres bok angående varje sockerinköp, som innehavare av köptillstånd gjort.

Sjöbevakningsfartygen.

Beträffande sjöbevakningsfartygens manskap har beslutats att åt dessa icke giva köpkort. Fartyget anses nämligen hava egen matservering, åt vilken köptillstånd beviljas i samma ordning som åt vanlig restaurang. Med staten har överenskommits, att samma fartyg alltid ansöker om tillstånd hos samma folkförsörjningsnämnd, emedan det endast på detta sätt kan kontrolleras, att fartyget får socker i den ordning och mängd som lagen förutsätter.

Förlorade köpkort.

Åt person, som förlorat sitt köpkort, kan nytt sådant ej utfärdas, i fall det ej kan bevisas, att kortet förkommit på sådant sätt, att ingen annan kan använda sig av detsamma; som exempel må härvidlag nämnas eldsvåda.

Läroverk och kurser för huslig ekonomi.

På grund av lantbruksstyrelsens avdelnings för huslig ekonomi ansökan har folkförsörjningsministeriet bestämt, att åt läroverk för huslig ekonomi köptillstånd skall givas även för undervisningsändamål, då de anordna kurser för tillredning av mat. I dylika fall bör dock förfaras

på så sätt, att tillståndsbevisen utfärdas blott på hälften av den sockermängd, som tidigare förbrukats vid dylika kurser.

Gränsbevakningens sockerbehov.

På ansökan av gränsbevakningarnas stab har folkförsörjningsministeriet bestämt, att åt manskapet vid gränsbevakningen icke utdelas köpkort, emedan till deras löneförmåner hör fri kost. Kort erhålla ej heller manskapets vid gränsbevakningen familjer, ej heller de kosthållerskor vid gränsbevakningen, vilka intaga sina måltider tillsammans med manskapet. Dessa få fortfarande köpa socker från gränsbevakningens förråd.

De till militärtjänstgörning inkallades köpkort.

De personer, vilka nu äro inkallade till militärtjänstgörning, äro i samma ställning som de, vilka avtjäna sin värnplikt. De böra således, i fall de redan fått köpkort, återställa detsamma till folkförsörjningsnämnden. Folkförsörjningsnämnderna borde på lämpligt sätt meddela de inkallades anhöriga härom.

Sockermängderna i inköpstillståndsbevisen.

Under nuvarande förhållanden bör såvitt möjligt undvikas att giva tillstånd att inköpa socker för flere veckors behov. Som regel bör anses, att tillståndsbevis gives för högst två veckors behov.

Folkförsörjningsminister **R. v. Fieandt.**

Avdelningschef *Onni Toivonen.*

